

POSTANOWIENIE

Dnia 25 maja 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Staryk

w sprawie z odwołania "J." Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółka komandytowa z siedzibą w W.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W.

z udziałem zainteresowanej K. M.

o podleganie ubezpieczeniom społecznym i podstawę wymiaru składek,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń

Społecznych w dniu 25 maja 2022 r.,

skargi kasacyjnej odwołującej się spółki od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)

z dnia 21 maja 2021 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

W wyroku z dnia 21 maja 2021 r., sygn. akt III AUa (...), Sąd Apelacyjny w (...) – w sprawie z odwołania „J.” Spółki z o.o. Spółki komandytowej z siedzibą w W. (dalej jako: „odwołująca się Spółka”) przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddziałowi w W. z udziałem zainteresowanej K. M. – zmienił zaskarżony apelacją organu rentowego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. z dnia 22 września 2020 r., sygn. akt XXI U (...), w ten sposób, że oddalił odwołanie odwołującej się Spółki od decyzji organu rentowego z dnia 27 listopada 2019 r.

Powołaną decyzją z 27 listopada 2019 r. ZUS (...) Oddział w W. stwierdził, że ubezpieczona K. M. jako pracownik u płatnika „J.” Spółka z o.o. Spółka

komandytowa podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu, chorobowemu w okresie od 1 lutego 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. i określił podstawę wymiaru składek jako sumę wynagrodzenia otrzymanego przez ubezpieczoną u swojego pracodawcy, a także z tytułu umowy zlecenia zawartej z innym podmiotem.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył płatnik – odwołująca się Spółka.

W wyroku z dnia 22 września 2020 r. Sąd Okręgowy – Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w W. zmienił zaskarżoną decyzję w ten sposób, iż stwierdził, że K. M. jako pracownik u płatnika składek „J.” Spółki z o.o. Spółki komandytowej w W. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, wypadkowemu i chorobowemu w okresie od 1 lutego 2016 r. do 31 grudnia 2017 r. jedynie na podstawie umowy o pracę łączącej ją z płatnikiem „J.” Spółka z o.o. Spółka komandytowa w W..

Wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 21 maja 2021 r., sygn. akt III AUa (...), odwołująca się Spółka zaskarżyła skargą kasacyjną. W uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazano na przyczynę przyjęcia skargi do rozpoznania określoną w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. W ocenie skarżącej zachodzi potrzeba wykładni art. 8 ust. 2a ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, ponieważ wykładnia tego przepisu wywołuje rozbieżności w orzecznictwie Sądów. Wskazano, że zachodzi konieczność dokonania wykładni art. 8 ust. 2a u.s.u.s. przez wskazanie: czy praca wykonywana przez pracownika w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią, będącą spółką handlową powiązaną osobowo lub kapitałowo z pracodawcą, jest „wykonywana na rzecz pracodawcy”, jeżeli pracodawca nie uzyskuje wymiernych korzyści z tej pracy, a także, - czy praca wykonywana przez pracownika w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią jest „wykonywana na rzecz pracodawcy” jeżeli istnieje jedynie możliwość powstania przysporzenia u pracodawcy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna odwołującej się Spółki nie kwalifikuje się do przyjęcia jej do merytorycznego rozpoznania. Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne

zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony potrzebą wykładni przepisu prawa wywołującego rozbieżności w orzecznictwie sądów (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała istnienie przesłanki przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego skarżący – opierając wniosek o przyjęcie jego skargi do rozpoznania na przyczynie przyjęcia skargi określonej w przepisie art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. – powinien określić, które przepisy wymagają wykładni oraz wskazać, na czym polegają poważne wątpliwości związane ze stosowaniem tych przepisów wraz z podaniem doktrynalnego lub orzeczniczego źródła tych wątpliwości (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, Biuletyn SN 2002 nr 7, s. 10). Konieczne jest opisanie tych wątpliwości, wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen prawnych, a także przedstawienie własnej propozycji interpretacyjnej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 3 listopada 2003 r., II UK 184/03; z dnia 22 czerwca 2004 r., III UK 103/04, czy też z dnia 17 grudnia 2007 r., I PK 233/07, OSNP 2009 nr 3-4, poz. 43). Jeżeli zaś skarżący powołuje się na rozbieżności w orzecznictwie sądowym, to zobowiązany jest przytoczyć te rozbieżne orzeczenia Sądów, przy czym musi wykazać, że występująca w nich rozbieżność ma swoje źródło w różnej wykładni przepisu albo wykazać, że wykładnia dokonana przez Sąd drugiej instancji sprzeczna jest z jednolitym stanowiskiem doktryny lub orzecznictwa Sądu Najwyższego (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2008 r., II CSK 21/08, LEX nr 794605). Chodzi przy tym o rozbieżności w wykładni przepisu prawa, a nie o rozbieżności w jego zastosowaniu. Ponadto, ze

względu na publiczne cele, jakie ma do spełnienia rozpoznanie przez Sąd Najwyższy skargi kasacyjnej, skarżący powinien także wykazać celowość dokonania wykładni przepisu przez Sąd Najwyższy ze względu na potrzeby praktyki sądowej (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 19 października 2012 r., III SK 15/12, LEX nr 1228636 oraz z dnia 19 października 2012 r., III SK 13/12, LEX nr 1228618).

Uwzględniając przedstawione założenia interpretacyjne należy stwierdzić, że pełnomocnik skarżącej nie wykazał potrzeby wykładni wskazanego przepisu prawa wywołującego – w ocenie skarżącej – rozbieżności w orzecznictwie sądowym (art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.).

Punktem odniesienia do konstruowania przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c. są ustalenia określone w podstawie faktycznej zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji. Nie można przedstawiać przyczyny przyjęcia skargi określonej w powołanym wyżej przepisie w oderwaniu od wiążących ustaleń faktycznych zaskarżonego skargą kasacyjną wyroku Sądu drugiej instancji (por. art. 398¹³ § 2 k.p.c. zgodnie z którym, w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia).

Uzasadnienie wniosku o przyjęcie do rozpoznania rozpatrywanej skargi kasacyjnej jest oparte na założeniu, że pracodawca (odwołująca się Spółka) nie uzyskiwał wymiernych korzyści z pracy wykonywanej przez pracownika w ramach umowy cywilnoprawnej zawartej z osobą trzecią, będącą spółką handlową powiazaną osobowo lub kapitałowo z pracodawcą. Założenie to jest sprzeczne z podstawą faktyczną zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w (...).

Według Sądu drugiej instancji w ustalonym stanie faktycznym sprawy należy uznać, że ubezpieczona na podstawie umowy zlecenia zawartej z Agencją Ochrony „J.” Spółka z o.o. sp.k. faktycznie wykonywała pracę na rzecz swojego pracodawcy J. Spółki z o.o. s.k., a zawarcie umowy zlecenia pomiędzy ubezpieczoną a Agencją Ochrony „J.” miało na celu obniżenie podstawy wymiaru składek do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu zatrudnienia w ramach umowy o pracę. W rozpoznawanej sprawie zaistniał bezpośredni związek między korzyścią

pracodawcy, a pracą wykonywaną przez ubezpieczoną na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej z innym podmiotem. Rezultat pracy ubezpieczonej w sposób oczywisty należał do płatnika, który czerpał z niego korzyści. W ocenie Sądu drugiej instancji rezultat pracy to nie tylko jej fizyczny wynik. Dla podmiotu, który nawiązał cywilnoprawny stosunek zatrudnienia ze świadczącym pracę, zatrudnionym w ramach stosunku pracy u swojego kontrahenta, beneficjum z pracy stanowi zysk ekonomiczny wynikający ze świadczenia pracy. Pracodawca pracownika korzysta z usług świadczonych przez swojego kontrahenta (wykonawcę usług), natomiast wykonawca usług korzysta (odnosi zysk) z pracy konkretnej osoby świadczącej pracę w ramach umowy cywilnoprawnej. Zatem rezultat wykonywanej umowy zlecenia trafiał do odwołującej się Spółki, z którą ubezpieczona pozostaje w stosunku pracy. W związku z powyższym ziścił się podstawowy skutek uznania ubezpieczonej jako osoby wskazanej w art. 8 ust. 2a ustawy systemowej za pracownika, a przychody z tytułu stosunku pracy oraz umowy zlecenia podlegają zsumowaniu i stanowią podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne, rentowe, wypadkowe i chorobowe, stosownie do art. 18 ust. 1 a i 3 w związku z ust. 1, art. 11 ust. 1 i art. 12 ust. 1 ustawy systemowej. Przy czym przychód z tytułu umowy cywilnoprawnej jedynie „uwzględnia się” w podstawie wymiaru składek z tytułu stosunku pracy. Skarżąca nie przedstawiła przekonującej argumentacji polemicznej, w której zakwestionowałaby prawidłowość zaskarżonego wyroku Sądu drugiej instancji w kontekście próby wykazania przyczyny przyjęcia skargi do rozpoznania określonej w art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c.

Stwierdzając, że nie zachodzą przyczyny przyjęcia skargi, określone w art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy postanowił zgodnie z art. 398⁹ § 2 k.p.c.